

Vlada Crne Gore
Komisija za implementaciju
Akcionog plana za sprovođenje Strategije reforme pravosuđa 2007-2012. godine

**IZVJEŠTAJ O REALIZACIJI MJERA IZ
AKCIONOG PLANA ZA IMPLEMENTACIJU STRATEGIJE REFORME PRAVOSUĐA
2007-2012. GODINE
ZA PRVI POLUGODIŠNJI PERIOD
DECEMBAR 2007-JUL 2008. GODINE**

Podgorica, jul 2008. godine

UVODNE NAPOMENE

Vlada Crne Gore usvojila je na sjednici od 27. decembra 2007. godine **Akcioni plan za sprovođenje Strategije reforme pravosuđa 2007-2012. godine (u daljem tekstu: Akcioni plan)**.

Vlada je na sjednici od 27. marta 2008. godine donijela Odluku o obrazovanju **Komisije za implementaciju Akcionog plana (u daljem tekstu: Komisija)** i u njen sastav odredila: predsjednika – ministra pravde u Vladi Crne Gore g-dina Miraša Radovića; članove: dr Igora Lukšića – ministra finansija u Vladi Crne Gore, g-đu Vesnu Medenicu – predsjednika Vrhovnog suda, g-đu Ranku Čarapić – Vrhovnog državnog tužioca, g-dina Zorana Živkovića – predsjednika Vijeća za prekršaje, g-dina Dejana Vujanovića – predsjednika Advokatske komore, g-dina Dragana Vučevića – predsjednika Udruženja sudija, g-dina Šučka Bakovića; sekretara – šefa Kabineta ministra pravde g-dina Nikolu Šaranovića. Zadatak Komisije je da organizuje i sinhronizuje aktivnosti organa državne uprave, državnih organa i drugih nadležnih institucija u implementaciji Akcionog plana, prati prioritete, dinamiku i rokove realizacije i ocjenjuje postignute rezultate u implementaciji Akcionog plana, kao i da dostavlja Vladi Crne Gore izvještaj sa pregledom stanja, ocjenom i predlogom mjera, najmanje dva puta godišnje.

Konstitutivna sjednica Komisije održana je 03. juna 2008. godine. Tom prilikom usvojen je Poslovnik o radu, kojim se uređuju pitanja organizacije, načina rada i odlučivanja Komisije. Zaključeno je da se formira Stručni tim koji će, nakon prikupljenih izvještaja od državnih organa koji realizuju mjere iz Akcionog plana, pripremati Nacrt izvještaja. Komisija razmatra Nacrt izvještaja i predlaže Vladi njegovo usvajanje.

Ministar pravde je obrazovao **Stručni tim** i u njegov sastav odredio: g-đu Branku Lakočević - pomoćnika ministra pravde za pravosuđe, g-dina Srđana Spaića - sekretara Ministarstva pravde, g-đu Vesnu Racković - savjetnika ministra pravde za pravosuđe, g-đu Jadranku Vukčević – samostalnog savjetnika II u Sektoru za pravosuđe Ministarstva pravde, g-dina Milana Krsmanovića – ovlaštenog službenika Ministarstva pravde za izvršenje krivičnih sankcija, g-đicu Natašu Radonjić – višeg savjetnika I u Sektoru za pravosuđe Ministarstva pravde, g-đicu Tanju Radović – višeg savjetnika III u Sektoru za pravosuđe Ministarstva pravde i g-đu Mirjanu Purić - samostalnog namještenika I u Službi opštih poslova Ministarstva pravde.

Akcionim planom utvrđeni su jasni ciljevi, mjere, nosioci i rokovi za ostvarivanje obaveza, kao i indikatori za mjerenje uspjeha. U tom smislu, ovim izvještajem dat je prikaz stepena realizacije određenih aktivnosti.

Programom rada Vlade Crne Gore za 2008. godinu utvrđena je obaveza Ministarstva pravde da pripremi Predlog zakona o Ustavnom sudu. Ova aktivnost nije bila predviđena Akcionim planom, s obzirom da pitanja organizacije i rada Ustavnog suda ne spadaju u nadležnosti Ministarstva pravde. Na 19. sjednici, od 17. jula 2008. godine, Vlada je utvrdila Predlog zakona o Ustavnom sudu. Poseban izazov u koncipiranju zakonskih rješenja predstavljala je procedura po ustavnoj žalbi zbog povrede ljudskih prava i sloboda, koja je u tijesnoj vezi sa opredijeljenim strateškim ciljevima, čije ostvarenje treba da doprinese jačanju nezavisnog i efikasnog pravosuđa. Ovo zbog toga što će Ustavni sud, kroz primjenu ovog instituta, ispitivati ustavnost i zakonitost odluka redovnih sudova.

AKCIONI PLAN ZA IMPLEMENTACIJU STRATEGIJE REFORME PRAVOSUĐA (2007-2012)

Periodični izvještaj o ostvarenom

I JAČANJE NEZAVISNOSTI I SAMOSTALNOSTI PRAVOSUĐA

U ovom poglavlju definisane su mjere za unaprjeđenje normativnog i institucionalnog okvira u domenu jačanja nezavisnosti i samostalnosti pravosuđa.

U skladu sa novom ulogom Sudskog savjeta, kome je Ustav dodijelio poziciju samostalnog i nezavisnog organa, koji obezbjeđuje nezavisnost i samostalnost sudova i sudija, donijet je Zakon o Sudskom savjetu. Ovim zakonom uređuje se način izbora i prestanak mandata članova Sudskog savjeta, organizacija i način rada ovog organa, postupak izbora sudija, način utvrđivanja prestanka sudijske funkcije, disciplinska odgovornost i razrješenje sudija i druga pitanja od značaja za rad Sudskog savjeta.

Takođe, donijet je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima, kojim je izvršeno usaglašavanje Zakona sa Ustavom, koji predviđa novine u pogledu uređenja sudske vlasti.

Pomenutim zakonima propisani su kriterijumi za izbor sudija, koji se bliže razrađuju Poslovníkom Sudskog savjeta.

Sudski savjet je konstituisan, i u kratkom periodu svog rada preduzeo je intenzivne aktivnosti u ostvarivanju svojih nadležnosti. Ovaj organ donio je Poslovník o radu, kojim se bliže definišu pitanja od značaja za njegov rad, obrazovao svoja radna tijela u cilju efikasnijeg obavljanja poslova, donio Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji Sekretarijata Sudskog savjeta kao jedinice za pružanje logistike ovom organu, imenovao direktora Sekretarijata i započeo postupke izbora i utvrđivanja odgovornosti sudija.

Obezbijeden je prostor za rad Sudskog savjeta, a u okviru projekta, koji podržava Vlada Kraljevine Norveške, biće obezbijedena i potrebna tehnička oprema.

Donijet je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državnom tužiocu, kojim se Tužilačkom savjetu daju nove nadležnosti i ovlašćenja, a njegova organizacija i način rada definišu se slično zakonskim rješenjima o Sudskom savjetu.

Utvrđeni su predlozi za imenovanje članova Tužilačkog savjeta i uskoro se očekuje njihov izbor i konstituisanje ovog organa.

U skladu sa drugačije postavljenim ustavnim nadležnostima Državnog tužilaštva, zastupanje države u imovinsko-pravnim sporovima izmješta se iz rada ovog organa i povjerava posebnom organu – Zaštitniku imovinsko-pravnih interesa Crne Gore.

MJERA	NADLEŽNI ORGAN	OSTVARENO	ROK	NAPOMENA
Usvojiti Zakon o Sudskom savjetu u kojem će se definisati i ojačati uloga i nadležnost Sudskog savjeta kao nezavisnog i samostalnog tijela odgovornog za kadrovsku politiku i nadgledanje rada sudova i sudija	Ministarstvo pravde, Vlada i Skupština	Usvojen Zakon o Sudskom savjetu kojim je propisan postupak izbora članova Sudskog savjeta iz reda sudija, postupak izbora i razrješenja sudija, formiranje Sekretarijata Sudskog savjeta	I kvartal 2008.	U skladu sa Zakonom o Sudskom savjetu imenovanma je Komisija za izradu Akcionog plana za rješavanja

				strateških pitanja sudstva u narednim godinama
Razviti transparentne, objektivne i jasne kriterijume za izbor i razrješenje članova Sudskog savjeta na osnovu standarda, transparentnosti i kompetentnosti	Ministarstvo pravde, vlada i Skupština	Zakonom o Sudskom savjetu i Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima utvrđeni načelni kriterijumi za izbor	I kvartal 2008.	
Razviti pravila i procedure rada Sudskog savjeta kako bi se obezbjedila profesionalnost, odgovornost i transparentnost ovog tijela	Vlada, Skupština i Sudski savjet	Na osnovu Zakona o Sudskom savjetu donijet Poslovnik o radu Sudskog savjeta kojim su regulisana pravila i procedure rada	I-III kvartal 2008.	
Obezbijediti budžetska sredstva za rad Sudskog savjeta	Sudski savjet, Vlada i Skupština	Obezbijedjena budžetska sredstva za 2008. godinu za rad Sudskog savjeta, Zakonom o Sudskom savjetu i Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima predviđeno da prilikom skupštinske rasprave o predlogu Budžeta predsjednik Sudskog savjeta, odnosno predsjednik Vrhovnog suda može učestvovati i obrazlagati budžetske potrebe sudstva	I kvartal 2008.	
Obezbijediti adekvatan prostor i kancelariju i tehničku opremu za rad Sudskog savjeta	Sudski savjet i Vlada	Obezbijeden prostor i u okviru projekta koji podržava Vlada Norveške biće obezbijedjena određena tehnička oprema	I kvartal 2008.	Djelimično realizovano
Izbor članova Sudskog savjeta i zapošljavanje službenika i namještenika u administrativnoj kancelariji Sudskog savjeta	Konferencija sudova, predsjednik Republike, Skupština i Sudski savjet	Izvršen izbor članova Sudskog savjeta i imenovan direktor Sekretarijata Sudskog savjeta, usvojen Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Sekretarijata Sudskog savjeta	I-III kvartal 2008.	Djelimično realizovano

Definisati Zakonom o državnom tužilaštvu ulogu i nadležnost Tužilačkog savjeta	Ministarstvo pravde, Vlada i Skupština	Usvojen Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državnom tužiocu kojim je priopisana nadležnost Tužilačkog savjeta	I-III kvartal 2008.	
Raziti pravila i procedure rada za Tužilački savjet kako bi se obezbjedila profesionalnost, odgovornost i transparentnost ovog tjela	Vlada, Skupština i Tužilački savjet	U skladu sa usvojenim Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o državnom tužiocu obrazovana je Komisija za izradu Poslovnika Tužilačkog savjeta, kojim će se urediti način rada, odlučivanja i druga pitanja iz nadležnosti Tužilačkog savjeta	I-III kvartal 2008.	
Definisati jasne i objektivne kriterijume za izbor nosilaca pravosudne funkcije kako bi se povećao kvalitet i transparentnost izbornog procesa, a samim tim i profesionalnost i pouzdanost onih koji stupaju na funkciju	Ministarstvo pravde, Vlada, Skupština, Sudski savjet i Tužilački savjet	Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o državnom tužiocu propisani su kriterijumi za imenovanje državnih tužilaca i zamjenika. Usvojen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima i Zakon o Sudskom savjetu	I-III kvartal 2008.	
Vršiti izbor nosilaca pravosudne funkcije u skladu sa utvrdjenim kriterijumima	Sudski savjet i Tužilački savjet	Imenovana je Komisija za izbor i započet izbor sudija u skladu sa utvrdjenim kriterijumima bliže razradjenim Poslovníkom Sudskog savjeta, koji se kontinuirano primjenjuje. Ovu aktivnost Tužilački savjet će sprovesti nakon njegovog konstituisanja.	II kvartal 2008.	Djelimično realizovano
Utvrđiti jasne i objektivne kriterijume za kvantitativnu i kvalitativnu ocjenu rada nosilaca pravosudnih funkcija u skladu sa međunarodnim standardima	Ministarstvo pravde, Vlada, Sudski savjet i Tužilački savjet	Usvojen Zakon o sudskom savjetu, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državnom tužilaštvu i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima i Poslovnik o radu Sudskog savjeta. Ostalim podzakonskim aktima biće definisana mjerila za kvantitativnu i kvalitativnu ocjenu rada nosilaca pravosudnih funkcija u skladu sa međunarodnim standardima.	I-III kvartal 2008.	Djelimično realizovano

Utvrđiti normativni okvir za postupke disciplinske odgovornosti, prestanka pravosudne funkcije i razrješenja u skladu sa međunarodnim standardima	Ministarstvo pravde, Vlada i Skupština	Zakonom o Sudskom savjetu, Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima i Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o državnom tužiocu propisan je postupak disciplinske odgovornosti, prestanka i razrješenja nosilaca pravosudne funkcije.	I kvartal 2008.	
Voditi evidenciju o sprovedenim disciplinskim postupcima, postupcima razrješenja i prestanka funkcije i sačinjavati izvještaje i raditi njihove analize	Sudski savjet i Tužilački savjet	U sudovima ovom izvještajnom periodu podnijeta su tri predloga za vođenje disciplinskog postupka i tri predloga za razrješenje. U državnom tužilaštvu ni u sudovima nije pokretan nijedan disciplinski postupak, s obzirom da nije ni bilo osnova za to.	Kontinuirano	
Usvojiti etički kodeks za sudije	Sudski savjet, Udruženje sudija, Konferencija sudija	Sudski savjet imenovao je Komisiju za izradu Kodeksa sudijske etike. Kodeks je usvojen na Konferenciji sudija 26.07.2008.godine.		Mjera realizovana prije roka
Pratiti poštovanje etičkih kodeksa u pravosudnim organima i voditi evidenciju o nepoštovanju etičkog kodeksa	Sudski savjet i Tužilački savjet	Ustanovljeno je praćenje Etičkog kodeksa tužilaca i zamjenika - nije bilo kršenja Etičkog kodeksa u Državnom tužilaštvu	Kontinuirano	
Normativno urediti način planiranja, predlaganja i raspolaganja budžetskim sredstvima potrebnim za rad pravosudnih organa	Ministarstvo pravde, Sudski savjet, Tužilački savjet, Skupština	Zakonom o Sudskom savjetu i Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima predviđena da prilikom skupštinske rasprave o predlogu Budžeta predsjednik Sudskog savjeta, odnosno predsjednik Vrhovnog suda može učestvovati i obrazlagati budžetske potrebe sudstva. Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o državnom tužiocu propisan je način planiranja, predlaganja i raspolaganja budžetskim sredstvima za rad Državnog tužilaštva i Tužilačkog savjeta.	I kvartal 2008.	
Povjeriti zastupanje države u		U pogledu zastupanja države u	IV kvartal	Zakon o državnoj

imovinsko-pravnim odnosima drugom posebnom organu	Ministarstvo pravde i Vlada	imovinskopravnim odnosima Predlogom zakona o državnoj imovini predviđeno je osnivanje Zaštitnika imovinskopravnih odnosa Crne Gore	2007. i kvartal 2008.	imovini je pripremalo Ministarstvo finansija, a Ministarstvo pravde i Sek. za zak. dali su sugestije

II JAČANJE EFIKASNOSTI PRAVOSUDNIH ORGANA

Ovo poglavlje sadrži mjere i aktivnosti radi jačanja efikasnosti u radu pravosudnih organa, u smislu stvaranja pretpostavki za brže rješavanje sporova i smanjenje sudskih zaostataka.

Donijet je Zakon o zaštiti prava na suđenje u razumnom roku, koji predviđa mehanizme za zaštitu ovog prava u toku samog postupka (kontrolni zahtjev za ubrzanje postupka) i nakon okončanja sudskog postupka (tužba za pravično zadovoljenje), u skladu sa standardima Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda. Ovim su stvorene pretpostavke za upotrebu djelotvornog pravnog sredstva za zaštitu navedenog prava na nacionalnom nivou i time za smanjenje broja slučajeva obraćanja Evropskom sudu za ljudska prava.

U početku implementacije pomenutih zakona izvršene su obuke predsjednika sudova i sudija Vrhovnog suda o praktičnim aspektima koje je usvojio Evropski sud, na koje se naslanja primjena Zakona o suđenju u razumnom roku. Sudovi postupaju po pravnim sredstvima predviđenim ovim zakonom i po hitnoj proceduri donose odluke u ovoj oblasti.

Vlada je utvrdila Nacrt zakonika o krivičnom postupku, sprovedena je javna rasprava o ovom nacrtu i preduzimaju se završne aktivnosti na izradi Predloga ovog važnog sistemskog zakona, koji će utvrditi pretpostavke za bolju podjelu nadležnosti u krivičnom postupku među pravosudnim organima, kao i bolju podjelu uloga u samoj istrazi, za efikasnije i efektivnije razjašnjenje krivičnopravnog događaja i za djelotvornu saradnju sa pravosuđima drugih država, naročito u oblasti prekograničnog kriminala.

Donijet je Zakon o obligacionim odnosima, usaglašen sa relevantnim evropskim propisima.

U skupštinskoj proceduri je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o notarima, a uskoro će biti doneseni preostali podzakonski akti i uspostavljena notarska služba.

Preduzete su aktivnosti na podsticanju alternativnih načina rješavanja sporova i osnovan Centar za posredovanje. U okviru državnodužilačke organizacije ostvaruju se početni rezultati alternativnog rješavanja predmeta za krivična djela manjeg stepena društvene opasnosti, tako što su u 254 pokušaja riješena 164 krivičnopravna slučaja, kroz institut odloženog gonjenja.

Ostvarena je značajna aktivnost na rješavanju zaostalih predmeta, kroz utvrđeni godišnji okvirni program rješavanja zaostalih predmeta unutar sudske vlasti, na osnovu kojeg je izvršeno upućivanje sudija iz ažurnih u neažurne sudove i delegacija zaostalih predmeta prema sudovima koji nijesu opterećeni zaostalim predmetima. Tako je iz Osnovnog suda u Podgorici upućeno oko 1500 predmeta.

Sprovedena je edukacija predsjednika sudova na temu rukovođenja sudovima, koje podrazumijeva praćenje i efikasnije upravljanje kretanjem predmeta u pravosudnim organima.

MJERA	NADLEŽNI ORGAN	OSTVARENO	ROK	NAPOMENA
Donijeti Zakon o zaštiti prava na suđenje u razumnom roku	Ministarstvo pravde, Vlada i Skupština	Usvojen Zakon o zaštiti prava na suđenje u razumnom roku	IV kvartal 2007.	

Implementirati Zakon o zaštiti prava na suđenje u razumnom roku	Sudovi, sudski savjet i Centar za edukaciju	Organizovani okrugli stolovi na kojima je prezentiran zakon i otpočela je primjena Zakona o zaštiti prava na suđenje u razumnom roku. Formirano vijeće za rješavanje predmeta po tužbama za praviočno zadovoljenje. Već je riješeno osam tužbi. Donijete su odluke Vrhovnog suda po tužbama za pravično zadovoljenje.	Kontinuirano	
Uspostaviti i voditi evidenciju o pravnim sredstvima podnijetim na osnovu Zakona o zaštiti prava na suđenje u razumnom roku i uspostaviti mehanizme izvještavanja	Sudski savjet, Vrhovni sud, sudovi	U Vrhovnom sudu uspostavljena evidencija o tužbama za pravično zadovoljenje, a u svim sudovima uspostavljena evidencija o podnijetim kontrolnim zahtjevima. Izvještaj o podnijetim pravnim sredstvima se podnose Sudskom savjetu od strane svakog suda saglasno čl. 101 a. Zakona o sudovima.	II kvartal 2008. kontinuirano	
Obezbjediti posebnu stavku u razdjelu budžeta za isplatu pravičnog zadovoljenja	Sudski savjet, Vlada i Skupština	Obezbjeđena sredstva	Kontinuirano	
Izraditi poseban Program edukacije o Zakonu o zaštiti prava na suđenje u razumnom roku i ostvariti edukaciju na osnovu postojećeg Programa edukacije o Zakonu o zaštiti prava na suđenje u razumnom roku	Centar za edukaciju	Godišnjim programom edukacije za 2008.g. obuhvaćena je i oblast koja se odnosi na suđenje u razumnom roku	IV kvartal 2007. i kontinuirano	
Donijeti novi Zakonik o krivičnom postupku (u daljem tekstu ZKP)	Ministarstvo pravde, Vlada i Skupština	Vlada je utvrdila Nacrt zakonika o krivičnom postupku i završena je javna rasprava o Nacrtu zakonika, na osnovu koje je u toku izrada izvještaja, kako bi se utvrdio konačan Predlog zakonika	II kvartal	Djelimično realizovano
Donijeti Zakon o obligacionim odnosima	Ministarstvo pravde, Vlada i Skupština	Utvrđen Predlog zakona o obligacionim odnosima, usaglašen sa propisima Evropske Unije i preporukama Savjeta Evrope	II kvartal	

Podstićati alternativne načine rješavanja sudskih sporova	Ministarstvo pravde, sudovi, Državno tužilaštvo i Centar za posredovanje	Osnovan Centar za posredovanje	Kontinuirano	
Jačati primjenu i efikasnost alternativnih načina rješavanja građanskih, krivičnih i privrednih sporova prema mjerama predviđenim u poglavlju VII	Ministarstvo pravde, sudovi, Državno tužilaštvo i Centar za posredovanje	Državna tužilaštva nastoje da primijene institut odloženog gonjenja u svakom slučaju u kojem je njegova primjena moguća. U tom smislu u 2007 godini u 254 predmeta pokušano je rješavanje krivično-pravnih sporova primjenom ovog instiutta, ali se uspjelo samo u 164 slućaja (osumnjićeni je prihvatio otklanjanje štetnih posljedica krivićnog djela – naknadu prićinjene štete ili plaćanje odrećenog novćanog iznosa u humanitarne svrhe. U godišnjim izvještajima sudova evidentiran broj riješenih predmeta putem alternativnog načina rješavanja sporova	Kontinuirano	
Donijeti Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o notarima	Ministarstvo pravde, Vlada i Skupština	Utvrćen predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o notarima, u skladu sa preporukama Savjeta Evrope, koji je u skupštinskoj proceduri	I kvartal 2008.	
Donijeti podzakonske akte za implementaciju Zakona o notarima	Ministarstvo pravde	Usvojeni podzakonski akti za implementaciju Zakona o notarima i to: Pravilnik o broju mjesta i službenim sjedištima notara, Pravilnik o načinu i programu polaganja notarskog ispita. Završena radna verzija Pravilnika o radu notara.	II kvartal 2008.	
Utvrđiti godišnji program rješavanja zaostalih predmeta (delegiranjem sudija, ustupanjem predmeta isl.)	Vrhovni sud, Sudski savjet	Utvrćjen godišnji okvirni program rješavanja zaostalih predmeta. Izvršeno upućivanje sudija u sudove u kojima postoji veliki broj neriješenih predmeta, kao i delegirano oko 1500 predmeta iz	I kvartal 2008. Kontinuirano	

		Osnovnog suda u Podgorici prema drugim sudovima koji su manje opterećeni		
Utvrđiti metodologiju izvještavanja o postupanju po utvrđenom programu	Sudski savjet i Tužilački savjet	Državna tužilaštva su ažurna u rješavanju predmeta i kod njih nema zaostalih predmeta, te nema potrebe za utvrđivanje metodologije za rješavanje takvih predmeta.	II kvartal 2008.	
Sprovoditi dosljednu implementaciju Zakona o edukaciji u pravosudnim organima u pogledu edukacije predsjednika sudova i državnih tužilaca u oblasti rukovođenja organom, specijalizacije nosilaca pravosudnih funkcija i stalna specijalistička edukacija administrativnog osoblja za određene vrste poslova	Centar za edukaciju i Uprava za kadrove	Centar za edukaciju - sprovodi se dosljedno Zakon o edukaciji u pravosudnom organima. Centar organizovao seminar za predsjednika svih sudova u Crnoj Gori i sve sudije Vrhovnog suda Crne Gore – opšta tema skupa je bila rukovođenje sudovima s osvrtom na Zakon o zaštiti prava na suđenje u razumnom roku. Uprava za kadrove – kontinuirano sprovodi stalnu edukaciju administrativnog osoblja na teme – kancelarijsko poslovanje, vještina komunikacije sa strankama, rješavanje konfliktnih situacija, upravljanje stresom na radnom mjestu, uvođenje načela rodne ravnopravnosti u praksi id r.	Kontinuirano	Nedovoljan odziv službenika i namještenika u pravosudnim organima obukama koje sprovodi Uprava za kadrove.
Pratiti i efikasnije upravljati kretanjem predmeta u pravosudnim organima	Predsjednici sudova i Državno tužilaštvo	Državna tužilaštva su usvojila statističko praćenje svih predmeta u radu – riješenih i neriješenih	Kontinuirano	
Voditi evidencije o podnijetim pritužbama građana i redovno izvještavati Sudski savjet i Tužilački savjet o njihovoj osnovanosti	Predsjednici sudova, Sudski savjet i Tužilački savjet	U Državnom tužilaštvu je uspostavljena evidencija o pritužbama i nije bilo osnovanih pritužbi. Uspostavljena evidencija podnijetih pritužbi građana i u sudovima	Kontinuirano	
Efikasnija primjena procesnih zakona o pogledu sprječavanja nepotrebnih odugovlačenja postupaka	Sudovi i Državno tužilaštvo	Kroz odluke po pravnim lijekovima Viši sudovi su nižim sudovima ukazali na propuste u primjeni procesnih zakona. Na te propuste ukazano je i od strane sudija Vrhovnog suda prilikom vršenja kontrole rada nižestepenih sudova. Zahvaljujući navedenom sve je manje propusta u primjeni procesnih zakona u pogledu sprečavanja nepotrebnih	Kontinuirano	

		odugovlačenja postupaka Vrhovno državno tužilaštvo je uspostavilo statistiku praćenja rješavanja predmeta za sva tužilaštva		

III JAČANJE DOSTUPNOSTI PRAVOSUDNIH ORGANA

Ovo poglavlje sadrži mjere za stvaranje normativnih i administrativnih pretpostavki za jačanje dostupnosti pravosudnih organa.

U toku je izrada završne verzije Nacrta zakona o zaštiti od nasilja u porodici, čija rješenja će biti definisana u saradnji Ministarstva pravde i Ministarstva zdravlja, rada i socijalnog staranja.

Već su preduzete aktivnosti na izradi analize o pružanju pravne pomoći u Crnoj Gori, koja će omogućiti izbor adekvatnog modela sistema besplatne pravne pomoći, koji će biti normiran zakonom koji uređuje ovu oblast, čije donošenje je planirano za 2009. godinu.

Započela je izrada analize postojećeg stanja zgrada pravosudnih organa.

U svim pravosudnim organima donijeta su pravila o kućnom redu.

MJERA	NADLEŽNI ORGAN	OSTVARENO	ROK	NAPOMENA
Donijeti Zakon o zaštiti od nasilja u porodici	Ministarstvo pravde, Vlada i Skupština	U toku je izrada završne verzije Nacrta Zakona o zaštiti nasilja u porodici	II kvartal 2008.	Djelimično realizovano
Uraditi analizu postojećeg stanja zgrada pravosudnih organa i njihove opremljenosti kancelarijskom i tehničkom opremom	Ministarstvo pravde, Vlada, Vrhovni državni tužilac, Vrhovni sud i Direkcija za javne radove	Formirana je Radna grupa za izradu analize stanja zgrada pravosudnih organa koja je prikupila postojeću dokumentaciju o stanju zgrada, njihove opremljenosti kancelarijskom, tehničkim i bezbjednosnom opremom. Prepoznate su potrebe za novim prostorom (Palata pravde) i rekonstrukciom postojećih, sa posebnim osvrtom na invalidna lica	II kvartal 2008.	Nerealizovano
Donijeti kućni red u svim pravosudnim organima i pratiti njegovo poštovanje	Sudovi i Državno tužilaštvo	Vrhovno državno tužilaštvo priprema novi kućni red za sva državna tužilaštva. U svim sudovima donijet je kućni red.	II kvartal 2008.	
Istaći na vidnom mjestu u pravosudnim organima važne izvode iz kućnog reda koji se odnose na građane	Sudovi i Državno tužilaštvo	Istaknuti su na važni izvodi iz kućnog reda u svim sudovima i tužilaštvima.	I kvartal 2008.	

IV JAČANJE JAVNOG POVJERENJA U PRAVOSUĐE

Ovim poglavljem predviđene su mjere i aktivnosti za unaprjeđenje transparentnosti rada pravosudnih organa i za upoznavanje javnosti sa rezultatima njihovog rada.

Dosljedna realizacija ovih mjera bila je uslovljena potrebom da se konstituišu Sudski savjet i Tužilački savjet, u čijoj je nadležnosti nadzor nad radom sudova, odnosno državnih tužilaštava. Kako je Sudski savjet obrazovan nedavno, a članovi Tužilačkog savjeta tek treba da budu imenovani, posvećenost ovih organa implementaciji predviđenih mjera, koje su inače kontinuiranog karaktera, pokazaće naredni izvještajni period.

MJERA	NADLEŽNI ORGAN	OSTVARENO	ROK	NAPOMENA
Održavanje redovnih konferencija za štampu na kojima će se prezentirati rad pravosudnih organa	Sudovi i Državni tužioci	Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Sekretarijata Sudskog savjeta predviđeno je radno mjesto službenika za odnose sa javnošću. Popunjavanje tog radnog mjesta stvoriće se uslovi za održavanje redovnih konferencija za štampu	Kontinuirano	
Organizovati dane "Otvorenih vrata" u sudovima prema utvrđenom planu za građane, studente, učenike radi upoznavanja sa radom pravosudnih organa	Sudovi	U Vrhovnom sudu CG radi se plan za organizaciju dana "Otvorenih vrata" i njegov završetak se očekuje tek u drugoj polovini 2008.god.	Kontinuirano	Nerealizovano

V EDUKACIJA U PRAVOSUDNIM ORGANIMA

U ovom poglavlju sadržane su mjere za unaprjeđenje inicijalne i kontinuirane edukacije u skladu sa Zakonom o edukaciji nosilaca pravosudne funkcije. Priroda zahtjevnog procesa obuke nosilaca pravosudne funkcije uslovlila je uglavnom njihov kontinuirani oblik, uz manji broj oročenih mjera.

Tijela Centra za edukaciju nosilaca pravosudne funkcije usvojila su plan i program obuke za 2008. godinu. Na transparentan način i uz provjeru znanja izvršen je izbor kandidata za inicijalnu edukaciju. Utvrđen je broj predavača po različitim oblastima, organizovana njihova obuka u oblasti Evropske konvencije o ljudskim pravima, upućen poziv zainteresovanim predavačima da se angažuju u sprovođenju programa obuke, angažovan jedan broj univerzitetskih profesora kao predavača, kao i značajan broj predavača iz EU, Regiona i drugih zemalja. O sprovedenim edukacijama izvještavani su Sudski savjet i Tužilački savjet.

Nijesu realizovane mjere o uspostavljanju efikasnog nadzora nad radom Centra za edukaciju od Sudskog i Tužilačkog savjeta, o analizi uticaja administrativne strukture Centra i njene efikasnosti, kao ni ocjene potrebe izmještanja Centra za edukaciju iz nadležnosti Vrhovnog suda, s obzirom na to da se o edukaciji u pravosudnim organima staraju Sudski i Tužilački savjet, kroz njihovu tijesnu saradnju, a da u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o državnom tužiocu članovi Tužilačkog savjeta tek treba da budu imenovani.

Jedan broj obuka nosilaca pravosudne funkcije i državnih službenika i namještenika u pravosudnim organima organizovan je u saradnji Centra za edukaciju i Uprave za kadrove. U budućem periodu očekuje se veća posvećenost stručnom usavršavanju državnih službenika i namještenika u pravosudnim organima, u skladu sa Programom stručnog usavršavanja i Planom obuke Uprave za kadrove, a što je pravosudnim organima na sjednici od 24. juna 2008. godine preporučila Vlada Crne Gore.

MJERA	NADLEŽNI ORGAN	OSTVARENO	ROK	NAPOMENA
Obezbjediti kvalitetnu edukaciju svim nosiocima pravosudnih funkcija o novousvojenim zakonima i podzakonskim aktima	Centar za edukaciju nosilaca pravosudne funkcije i NVO	Centar za edukaciju usvojio je Godišnji program edukacije za 2008. godinu, sa detaljnim planom rada. Godišnji program donio je Koordinacioni odbor Centra, a na polugodišnjem nivou razradjuju ga programski odbori. Svi programi dostupni su u kancelarijama Centra i na web stranici: www.coscg.org	Kontinuirano	
Učiniti dostupnim oglase i pozive kandidatima za pohađanje inicijalne edukacije	Centar za edukaciju nosilaca pravosudne funkcije	Oglas za inicijalnu edukaciju objavljen u dnevnim novinama i na web stranici Centra i dostavljen pravosudnim organima.	Kontinuirano	
Izraditi testove za ispite za inicijalnu edukaciju	Centar za edukaciju nosilaca pravosudne funkcije i ispitna komisija	U skladu sa Zakonom o edukaciji u pravosudnim organima, Ispitna komisija Centra izradila testove za prijemni ispit za inicijalnu edukaciju. Prijemni ispit održan u decembru.	IV kvartal 2008.	

Uspostaviti efikasan nadzor od strane Sudskog savjeta i Tužilačkog savjeta na osnovu dostavljenih izvještaja o sprovedenim edukacijama	Sudski savjet i Tužilački savjet	S obzirom da u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o državnom tužiocu nije obrazovan Tužilački savjet, a Sudski savjet je tek počeo sa radom, ova mjera sada nije mogla biti realizovana.	I kvartal 2008.	Nerealizovano
Koordinirati razvoj programa edukacije koje sprovodi Centar za edukaciju nosilaca pravosudnih funkcija i Uprava za kadrove i povećati saradnju ova dva organa	Centar za edukaciju nosilaca pravosudne funkcije i Uprava za kadrove	Stalno se radi na jačanju saradnje Centra za edukaciju i Uprave za kadrove Crne Gore. Uprava za kadrove je djelimično finansijski podržala realizaciju programa inicijalne edukacije za 2007. godinu. Centar i Uprava za kadrove zajednički koriste prostorije i sale za realizaciju svojih aktivnosti s obzirom da su smješteni u istoj zgradi. Saradnja ove dvije institucije će se i u buduće kontinuirano unaprijedjivati	Kontinuirano	
Analizirati uticaj administrativne strukture Centra na njegovu efikasnost	Centar za edukaciju nosilaca pravosudne funkcije, sudski savjet i Tužilački savjet	Preduzete su aktivnosti na izvršenju ove mjere, a analiza je odložena do konstituisanja Tužilačkog savjeta	II kvartal 2008.	Djelimično realizovano
Razmotriti preduzimanje mjera da se Centar izmjesti iz nadležnosti Vrhovnog suda kako bi se povećala njegova efikasnost	Ministarstvo pravde, Sudski savjet i Tužilački savjet	Nakon konstituisanja Tužilačkog savjeta organi nadležni za ispunjenje ove mjere pristupiće njenom izvršenju	II kvartal 2008.	Nerealizovano
Utvrđiti broj predavača i trenera za sprovođenje edukacije na osnovu programa i plana edukacije za narednu godinu	Koordinacioni odbor i Centar za edukaciju u pravosudnim organima	U okviru Godišnjeg programa edukacije za 2008.god. utvrđen je broj predavača po različitim oblastima	IV kvartal 2008.	
Organizovati obavezne edukacije određenom broju nosilaca pravosudnih funkcija kroz program trening za trenere	Koordinacioni odbor i Centar za edukaciju nosilaca pravosudne funkcije	U januaru i junu 2008.g. Centar za edukaciju oraganizovao je obuku za predavače u oblasti Evropske konvencije o ljudskim pravima. Obuke za predavače kontinuirano se nastavljaju i biće realizovane i u narednom periodu.	Kontinuirano	
Podsticati profesore pravnih nauka i penzionisane nosioce pravosudnih funkcija da se	Koordinacioni odbor i Centar za edukaciju nosilaca pravosudne	Svim zainteresovanim koji žele da budu predavači poslat je poziv preko web stranice Centra za edukaciju. U Centru za edukaciju	Kontinuirano	

angažuju kao treneri za sprovođenje edukacije	funkcije	često su angažovani profesori pravnih nauka sa naših i stranih univerziteta, kao i sudije i tužioci		
Obezbjediti kontinuiranu nabavku pravne literature	Centar za edukaciju nosilaca pravosudne funkcije	Biblioteka Centra za edukaciju broji više od 1000 naslova iz oblasti pravne nauke i kontinuirano radi na dopunjavanju iste. U prvoj polovini 2008.g. Centar je od Savjeta Evrope dobio izvjestan broj knjiga i priručnika iz oblasti zaštite ljudskih prava	Kontinuirano	
Učestvovati na seminarima i konferencijama u organizaciji Lisabonske mreže i drugih međunarodnih organizacija i asocijacija	Centar za edukaciju nosilaca pravosudne funkcije	Izradjeni izvještaji sa seminara i konferencija u organizaciji Lisabonske mreže i drugih međunarodnih organizacija i asocijacija na kojima su učestvovali predstavnici Centra za edukaciju i sudije ili tužioci	Kontinuirano	
Obezbjediti redovno izvještavanje sa seminara i konferencija i učiniti izvještaje dostupnim	Centar za edukaciju nosilaca pravosudne funkcije	Centar za edukaciju o svojim aktivnostima obavještava u svojim izvještajima o radu koji se objavljuju svake godine i dostupni su na web stranici. Takođe, ovi izvještaji dostavljeni su Sudskom i Tužilačkom savjetu	Kontinuirano	
Obezbjediti učešće stranih eksperata za pojedine oblasti edukacije	Centar za edukaciju nosilaca pravosudne funkcije	Centar za edukaciju zavisno od teme često angažuje strane predavače. U prvoj polovini 2008.godine angažovan je veliki broj predavača iz zemalja članica EU i iz regiona. Angažovani su eksperti iz Velike Britanije, Gruzije, Estonije, SAD, BiH, Hrvatske...	Kontinuirano	
Učiniti dostupnim planove i programe edukacije svim nosiocima pravosudnih funkcija i zaposlenima	Centar za edukaciju nosilaca pravosudne funkcije, sudovi i Državno tužilaštvo	Godišnji program edukacije i detaljni planovi rada koji se donose svakih 6 mjeseci distribuiraju se svim predsjednicima sudova i svim Državnim tužiocima u formi publikacije. Takođe, ovi programi objavljuju se na web stranici Centra i dostavljaju se Sudskom i Tužilačkom savjetu	Kontinuirano	

VI JAČANJE MEĐUNARODNE I REGIONALNE PRAVOSUDNE SARADNJE

Ostvarivanje međunarodne i regionalne pravne saradnje je strateški cilj od odlučujućeg značaja za postizanje funkcionalnosti i kredibilnosti crnogorskog pravosuđa, naročito na polju harmonizacije nacionalnog zakonodavstva sa opšteprihvaćenim međunarodnim standardima. Polazeći od toga, u Akcionom planu su definisane mjere za ostvarenje ovog cilja.

Donijet je Zakon o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima, koji je prihvatio međunarodne standarde u ovoj oblasti. Zakon ima supsidijarni karakter, jer njegova primjena dolazi u obzir samo ako međunarodni ugovor ne postoji ili određena pitanja nijesu njime regulisana. Državni organi u svojoj praksi već implementiraju ovaj zakon.

Utvrđen je Predlog zakona o ratifikaciji Drugog dodatnog protokola uz Evropsku konvenciju o međusobnom pružanju pravne pomoći u krivičnim stvarima.

Zaključeni su memorandumi o saradnji Ministarstva pravde Crne Gore i ministarstava pravde Republike Albanije i BiH.

U oblasti bilateralne saradnje utvrđena je platforma za pregovore o zaključenju ugovora o pružanju pravne pomoći između Crne Gore i Republike Srbije, čija realizacija se uskoro očekuje.

Konstatovani su nedovoljni kapaciteti Ministarstva pravde za ostvarivanje pune međunarodne pravosudne saradnje i ispunjenje nadležnosti u oblasti međunarodne pravne pomoći i međunarodne pravosudne saradnje, iz čega proizilazi potreba jačanja administrativnih resursa u ovoj oblasti.

MJERA		OSTVARENO	ROK	NAPOMENA
Donijeti Zakon o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima	Ministarstvo pravde, Vlada i Skupština	Usvojen Zakon o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima	I kvartal 2008.	
Ratifikovati Drugi dodatni protokol za Evropsku konvenciju o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima	Ministarstvo pravde, Ministarstvo unutrašnjih poslova i javne uprave, Vlada i Skupština	Donijet Zakon o potvrđivanju Drugog protokola za Evropsku konvenciju o međusobnom pružanju pravne pomoći u krivičnim stvarima	II kvartal 2008.	
Razmotriti potrebu zaključivanja bilateralnih ugovora i zaključiti bilateralne ugovore o saradnji sa državama regiona	Ministarstvo pravde, Vlada i Skupština	Ministarstvo pravde je potpisalo tri međunarodna dokumenta: Protokol o saradnji sa Ministarstvom pravde Albanije, Protokol o saradnji sa Ministarstvom pravde Bosne i Hercegovine i tripartitni memorandum o razumijevanju sa Ministarstvom BiH i International Management Group o realizaciji twinning projekta „Regionalna saradnja u okviru podrške nezavisnom i efikasnom pravosuđu u CG. Utvrđena Platforma o pregovorima za zaključenje Ugovora o	II kvartal 2008. kontinuirano	

		medjunarodnoj pravnoj pomoći sa Republikom Srbijom. U pripremi su aktivnosti za pristupanje pregovorima za zaključenje sporazuma o pružanju pravne pomoći Crne Gore i Italije kao i za uspostavljanje saradnje Ministarstva pravde CG sa Ministarstvom pravde Republike Makedonije		
Na transparentan način odrediti predstavnike u svim regionalnim i medjunardnim pravosudnim mrežama i udruženjima	Ministarstvo pravde i Vlada	Odredjeni su predstavnici u svim regionalnim i medjunarodnim pravosudnim mrežama i udruženjima	I kvartal 2008. kontinuirano	
Pratiti sprovođenje medjunarodnih ugovora koji su ratifikovani	Ministarstvo pravde, Vlada i Skupština	U kontinuitetu se prati sprovođenje ratifikovanih medjunarodnih ugovora.	I kvartal 2008. kontinuirano	
Pratiti novousvojene medjunarodne instrumente i pristupiti njihovoj ratifikaciji	Ministarstvo pravde, Vlada i Skupština	Kontinuirano se prate novousvojeni medjunarodni instrumenti i istovremeno se razmatra pristupanja istim	kontinuirano	
Organizovati edukaciju za sudije i državne tužioce u pogledu poznavanja medjunarodnih konvencija i zakona iz oblasti medjunarodne pravne pomoći	Koordinacioni odbor, Centar za edukaciju nosilaca pravosudnih funkcija	Centar za edukaciju pravosudnih nosilaca pravosudne funkcije Crne Gore u Podgorici organizovao je dva jednodnevna seminarara na temu „Medjunarodna pravna pomoć u krivičnim stvarima“ u okviru projekta podrške Centru od strane Vlade Holandije. Jedan seminar organizovan je za sudije sa sjevera i dio sudija iz centralnog dijela Crne Gore, a drugi seminar oragnizovan je za sudije sa juga i centralnog dijela Crne Gore. Objavljen je CD sa seminarara. Ovoj temi biće posvećena značajna pažnja i ubuduće	II kvartal 2008. i kontinuirano	
Organizovati edukaciju za strane jezike u sudovima i državnom tužilaštvu	Ministarstvo pravde i Uprava za kadrove	Mjera nije realizovana zbog nedostatka sredstava. Planira se organizacija kurseva engleskog jezika, kao i nastavak serije kurseva sa kojima je Centar započeo u 2005 i 2006 g. za sve sudije u Crnoj Gori. Planira se organizacija specijalnog kursa pravničkog engleskog jezika za odabranu grupu tužilaca	I kvartal 2008. i kontinuirano	

		koji dobro govore engleski jezik. Medjutim, Uprava za kadrova kontinuirano sprovodi kurseve engleskog jezika za zaposlene u pravosudnim organima i to: Osnovnom, Višem Vrhovnom i Upravnom sudu, Vrhovnom tužilaštvu.		
Poboljšati tehničke uslove u djelu nabavke komijuterske i druge opreme za olakšavanje i ubrzavanje poslova medjunarodne pravne pomoći	Ministarstvo pravde	Obezbjedjen dio kompijuterske opreme	I kvartal 2008.	Djelimično realizovano
Zaposliti potreban broj službenika i angažovati domaće i strane stručnjake	Ministarstvo pravde, Vlada	Zaposlena samo dva službenika za rad na poslovima međunarodne saradnje. Planira se jačanje kapaciteta Ministarstva pravde u oblasti medjunarodne pravne pomoći i medjunarodne pravne saradnje. Razmišlja se o osnivanju organizacione jedinice u Ministarstvu specijalizovane za vršenje poslova medjunarodne saradnje.	I kvartal 2008.	Djelimično realizovano

VII ALTERNATIVNO RJEŠAVANJE SPOROVA

Ovo poglavlje sadrži mjere za pospješivanje alternativnog rješavanja sporova, čijom realizacijom se stvaraju pretpostavke za mirno rješavanje sporova između stranaka, a time i za smanjenje broja predmeta koji čekaju sudski epilog.

Urađena je analiza rezultata pilot projekta alternativnog rješavanja sporova u Osnovnom sudu u Podgorici, koja je dala pokazatelje od značaja za proširenje programa posredovanja na nacionalnom nivou.

Formiran je i započeo rad Centar za posredovanje, kao neprofitna ustanova, koja planira i sprovodi obuku i stalno usavršavanje posrednika, obezbjeđuje tehničku pomoć za sprovođenje postupka posredovanja i informiše građane i zainteresovane subjekte o prednostima posredovanja u rješavanju sporova.

Za 01.08.2008. godine planiran je zvanični početak rada Područne jedinice Centra za posredovanje u Bijelom Polju, organizovane u saradnji sa organima Opštine Bijelo Polje, koja je tokom dosadašnjeg eksperimentalnog projekta za njeno osnivanje dala prepoznatljiv doprinos da se značajan broj sporova riješi mirnim putem.

U Ministarstvu pravde uspostavljena je evidencija o postavljenim posrednicima.

MJERA	NADLEŽNI ORGAN	OSTVARENO	ROK	NAPOMENA
Analizirati rezultate (uspjehe, izazove i troškove) pilot programa alternativnog rješavanja sporova / posredovanja u Osnovnom sudu u Podgorici	Centar za posredovanje, Udruženje posrednika i Osnovni sud u Podgorici	Urađena analiza rezultata (uspjeha, izazova i troškova) pilot programa alternativnog načina rješavanja sporova u Osnovnom sudu u Podgorici	I kvartal 2008.	
Primjenjivati "naučene lekcije" na proširenje pilot projekta alternativnog načina rješavanja sporova	Ministarstvo pravde, Centar za posredovanje, Udruženje posrednika i sudovi	Rezultati analize primjenjeni na proširebnje pilot programa alternativnog rješavanja sporova na nacionalnom nivou.	II kvartal 2008.	
Finalizirati materijalne i tehničke uslove za uspostavljanje i inauguraciju Centra za posredovanje. Pod mjere: -izraditi plan rada, programe za edukaciju i pravila, -izraditi kriterijume za	Ministarstvo pravde, Udruženje posrednika, Centralna banka i međunarodne organizacije	Osnovan Centar za posredovanje Izmenovan upravni odbor		

zapošljavanje i opise poslova				
Voditi evidenciju o postavljenim posrednicima i učiniti je dostupnom široj javnosti postavljanjem na sajtu za posredovanje i distribuiranjem letaka preko deskova u svim sudovima i Centra za posredovanje	Ministarstvo pravde i Centar za posredovanje	Evidencija o postavljenim posrednicima uspostavljena je u Centru za posredovanje. Informativni materijal dostupan na informativnim deskovima u svim sudovima i Centru za posredovanje. Izrada web stranice Centra je u toku uz pomoć sredstava Svjetske banke	Kontinuirano	

VIII BORBA PROTIV ORGANIZOVANOG KRIMINALA I KORUPCIJE

Ovim poglavljem definisane su mjere za oblast borbe protiv organizovanog kriminala i korupcije, koje se nastavljaju na Akcioni plan za sprovođenje Programa borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala.

Ratifikovane su Konvencija Savjeta Evrope o suzbijanju terorizma i Konvencija Savjeta Evrope o borbi protiv trgovine ljudskim bićima.

Utvrđeni su predlozi zakona o ratifikaciji tri konvencije SE, i to: Konvencije o pranju, traženju, zapleni i konfiskaciji prihoda stečenih kriminalom i o finansiranju terorizma, Konvencije o suzbijanju terorizma i Drugog dodatnog protokola uz Evropsku konvenciju o međunarodnoj oravnoj pomoći u krivičnim stvarima.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima izvršeno je koncentrisanje nadležnosti u predmetima organizovanog kriminala, korupcije, terorizma i ratnih zločina kod dva viša suda, a Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o državnom tužiocu proširena je nadležnost Odjeljenja za organizovani kriminal i na krivična djela korupcije, terorizma i ratnih zločina.

U Centru za obuku sudija i Upravi za kadrove sprovodi se edukacija nosilaca pravosudne funkcije i službenika drugih državnih organa u ovoj oblasti.

Saradnja pravosudnih organa i Uprave policije u primjeni instituta zaštićenog svjedoka je na zadovoljavajućem nivou.

Izostalo je objavljivanje ratifikovanih međunarodnih ugovora na web-sajtu Ministarstva pravde i pravosudnih organa, izrada publikacije međunarodnih ugovora kojima je Crna Gora pristupila, kao i nabavka opreme za postupanje u predmetima organizovanog kriminala i korupcije.

MJERA	NADLEŽNI ORGAN	OSTVARENO	ROK	NAPOMENA
Ratifikovati Konvenciju o pranju, istrazi, oduzimanju i konfiskaciji sredstava stečenih na nezakonit način i oni kojima se finansira terorizam	Ministarstvo pravde, Ministarstvo unutrašnjih poslova i javne uprave, Vlada i Skupština	Utvrđen Predlog Zakona o ratifikaciji	2008.	Djelimično realizovano
Ratifikovati Konvenciju o spriječavanju terorizma	Ministarstvo pravde, Ministarstvo unutrašnjih poslova i javne uprave, Vlada i Skupština	Utvrđen Predlog Zakona o ratifikaciji	2008.	Djelimično realizovano
Ratifikovati konvenciju o borbi protiv trgovine ljudskim bićima	Ministarstvo pravde, Ministarstvo unutrašnjih poslova i javne uprave, Vlada i Skupština	Ratifikovana Konvencija	2008.	
Ratifikovati Konvenciju o suzbijanju terorizma	Ministarstvo pravde, Ministarstvo unutrašnjih poslova i javne uprave, Vlada i Skupština	Ratifikovana Konvencija	2008.	
Objavljivanje ratifikovanih međunarodnih ugovora na veb	Ministarstvo pravde, sudovi i Državno tužilaštvo			Nerealizovano

sajtu (web sitet) Ministarstva pravde i pravosudnih organa				
Kontinuirano praćenje novousvojenih međunarodnih instrumenata i njihova ratifikacija odnosno implementacija na nacionalnom nivou	Ministarstvo pravde, Ministarstvo inostranih poslova, Vlada i skupština	Redovno se prate novousvojeni međunarodni instrumenti i njihova ratifikacija	Kontinuirano	
Izraditi i distribuirati publikacije međunarodnih ugovora kojima je Crna Gora pristupila	Ministarstvo pravde, Vrhovni sud i Vrhovni državni tužilac		Kontinuirano	Nerealizovano
Izmijeniti Zakon o državnom tužiocu u pogledu proširenja nadležnosti Odjeljenja za suzbijanje organizovanog kriminala na krivična djela sa elementima korupcije	Ministarstvo pravde, Vlada i Skupština	Usvojen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državnom tužiocu, kojim je proširena nadležnost Odjeljenja za organizovani kriminal i za krivična djela korupcije, terorizma i ratnih zločina. Takođe, je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima izvršena koncentracija nadležnosti na dva Viša suda koji u okviru Specijalizovanog odjeljenja za organizovani kriminal, korupciju, terorizam i ratne zločine suda za ova krivična djela. Odjeljenja u Višim sudovima i Vrhovnom državnom tužilaštvu će biti obrazovana i počće sa radom u septembru tekuće godine.	I kvartal 2008.	
Sprovođenje edukacije po posebnom utvrdjenom programu i planu	Centar za edukaciju nosilaca pravosudnih funkcija, Koordinacioni odbor i Programski odbor Centra	Mjera se sprovodi u skladu sa planovima edukacije Centra za edukaciju i Uprave za kadrove	Kontinuirano	
U skladu sa utvrđenim potrebama utvrditi ličnu zaštitu nosilaca pravosudne funkcije	Uprava policije	Odredjena je lična zaštita nosilaca pravosudne funkcije prema utvrdjenim potrebama	Kontinuirano	
Opremiti adekvatnom opremom pravosudne organe za postupanje u predmetima organizovanog kriminala i korupcije	Sudovi, Državno tužilaštvo, Vlada	U toku je obrazovanje Specijalizovanih odjeljenja i planiranje adekvatne tehničke i kancelarijske opreme za njihov rad	Kontinuirano	Djelimično realizovano

Obezbijediti efikasnu primjenu Zakona o zaštiti svjedoka i Zakonika o krivičnom postupku u dijelu zaštite svjedoka	Vrhovni sud, Vrhovni državni tužilac, Jedinica za zaštitu svjedoka i Uprava policije	Obezbjeđena je primjena zakona.	Kontinuirano	
Obezbijediti koordinaciju između pravosudnih organa koji se bave zaštitom svjedoka i relevantnog policijskog tijela	Vrhovni sud, Vrhovni državni tužilac, Jedinica za zaštitu svjedoka i Uprava policije	Saradnja sudova i relevantnog policijskog tijela je na zadovoljavajućem nivou.	Kontinuirano	
Obezbijediti ljudske, materijalne i tehničke uslove za rad pravosudnih organa koji se bave zaštitom svjedoka.	Vrhovni sud, Vrhovni državni tužilac i Komisija za zaštitu svjedoka	Obezbjeđeni ljudski, materijalni i tehnički uslovi za rad pravosudnih organa, koji se bave zaštitom svjedoka.	Kontinuirano	

IX ZATVORSKI SISTEM

U ovom poglavlju sadržane su mjere za jačanje zatvorskog sistema.

U toku je izrada konačne verzije Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju krivičnih sankcija, kojim će se definisati nadzor nad izvršenjem uslovne osude, uslovnog otpusta i kazne rada u javnom interesu. Pribavljene su sugestije ekrperata Savjeta Evrop, koje treba da doprinesu postizanju kvalitetnih zakonskih rješenja.

U okviru Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija preduzete su mjere za unaprjeđenje zatvorskih standarda. Izgrađen je objekat (Paviljon D) kapaciteta oko 140 zatvorenika, koji u značajnoj mjeri doprinosi prevazilaženju problema prenatrpanosti. Adaptirana je i opremljena zatvorska bolnica. Izgrađeni su i objekti za smještaj osuđenih maloljetnika, žena i stranaca, kao i objekat za izvršavanje kratkih zatvorskih kazni (do šest mjeseci). U toku je izrada projektne dokumentacije za rekonstrukciju i adaptaciju zatvorskih jedinica u Podgorici i Bijelom Polju, kao i za novi zatvorski objekat u Bijelom Polju. Izvode se radovi rekonstrukcije i adaptacije objekta bivšeg zavodskog restorana, za potrebe smještanja zatvorske kuhinje. Takođe, pribavlja se projektna dokumentacija za izgradnju i opremanje objekta Zatvorske jedinice za južnu regiju, kroz čije kapacitete bi se, pored izvršenja pritvora i kratkih kazni zatvora (*do 6 mjeseci*), obezbijedilo i izvršenje mjera bezbjednosti, obavezno psihijatrijsko liječenje i čuvanje, obavezno liječenje alkoholičara i narkomana. Izvode se aktivnosti na nabavci i instaliranju opreme za video nadzor, kao i izgradnji vanjskih terena za sportske aktivnosti. U toku je izrada projektne dokumentacije za izgradnju sale za sportske aktivnosti. Nabavljena su specijalna zatvorska vozila. Nabavljena je i osuđenička odjeća i obuća, a uvećan je i fond knjiga namijenjen osuđenima. Redovno se sprovodi stručna obuka osuđenika. Vode se razgovori sa Centrom za obrazovanje odraslih, i u saradnji sa Ministarstvom prosvjete i nauke, da sertifikat koji osuđeno lice dobija za stručna znanja stečena kroz zatvorski tretman, ima istu važnost kao i da su ta znanja stečena na slobodi. Osuđeničke radionice su opremljene i stavljene u funkciju.

MJERA	NADLEŽNI ORGAN	OSTVARENO	ROK	NAPOMENA
Opremanje objekta za smještaj maloljetnika (<i>osuđenih- pritvorenih</i>), ženskih lica i stranaca, kao i objekta za izvršenje kratkih kazni zatvora (<i>do 6 mjeseci</i>)	ZIKS	Objekti opremljeni i stavljeni u funkciju	2007.	
Izmjena i dopuna Zakona o izvršenju krivičnih sankcija	Ministarstvo pravde	U toku je izrada konačne radne verzije ovog zakona u skladu sa preporukama (ekssperata Savjeta Evrope)	II kvartal 2008.	Djelimično realizovano
Sprovođenje obuke kadrova koji će raditi na poslovima nadzora nad izvršenjem; uslovne osude,	Ministarstvo pravde	Obuka sprovedena kroz studijska putovanja i organizovanje više seminara uz podršku Savjeta Evrope i njegovih eksperata		

uslovnog otpusta i rada u javnom interesu				
Rekonstrukcija i adaptacija Zatvorske jedinice u Podgorici	ZIKS	U toku je izrada projektne dokumentacije	2008.	Djelimično realizovano
Rekonstrukcija i adaptacija Zatvorske jedinice u Bijelom Polju	ZIKS	U toku je izrada projektne dokumentacije za novi zatvorski objekat	2008.	Djelimično realizovano
Rekonstrukcija i adaptacija objekta bivšeg zavodskog restorana, za potrebe smještanja zatvorske kuhinje	ZIKS	U toku je izvođenje radova	2008.	Djelimično realizovano
Izgradnja i opremanje objekta Zatvorske jedinice za južnu regiju, kroz čije kapacitete bi se, pored izvršenja pritvora i kratkih kazni zatvora (<i>do 6 mjeseci</i>), obezbijedilo i izvršenje mjera bezbjednosti obavezno psihijatrijsko liječenje i čuvanje, obavezno liječenje alkoholičara i obavezno liječenje narkomana	ZIKS	U toku je izrada projektne dokumentacije	2008.	Djelimično realizovano
Nabavka i instaliranje opreme za video nadzor	ZIKS	U toku je izvođenje radova	2008.	Djelimično realizovano
Nabavka specijalnih zatvorskih vozila	ZIKS	Nabavljena specijalna zatvorska vozila	2008.	
Sprovođenje stručne obuke shodno redovnom programu rada	ZIKS	Obuka se redovno sprovodi	Stalna aktivnost	
Organizovati stručna usavršavanja kroz razne vidove obuke (<i>radionice, seminari, okrugli stolovi, stud. posjete..</i>)	ZIKS	Održano je 5 radionica za 50 ljudi, 2 okrugla stola, a realizovana je i 1 studijska posjeta	2008-2012.	
Unaprijeđivanje programa obuke	ZIKS	U toku je izrada nastavnog plana i programa	Stalna aktivnost	
Izgradnja sale za sportske aktivnosti	ZIKS	U toku je izrada projektne dokumentacije	2009.	Djelimično realizovano

Izgradnja vanjskih terena za sportske aktivnosti	ZIKS	U toku je izvođenje radova	2008.	Djelimično realizovano
Nabavka osuđeničke odjeće i obuće	ZIKS	Nabavljena odjeća i obuća	2008.	
Opremanje i stavljanje u funkciju radioničkih kapaciteta	ZIKS	Radionice opremljene i stavljene u funkciju	2008-2009.	
Povećanje fonda knjiga namijenjenih osuđeničkoj populaciji	ZIKS	Uvećan je fond knjiga	2008-2012.	
Obezbijediti da sertifikat koji osuđeno lice dobije za stručna znanja stečena kroz zatvorski tretman, ima istu važnost kao i da su ta znanja stečena na slobodi (<i>u saradnji sa Ministarstvom prosvjete i nauke</i>)	ZIKS	U toku su razgovori sa Centrom za obrazovanje odraslih	2008.	

X SUDSKA PRAKSA

Ovim poglavljem predviđene su mjere za unaprjeđenje evidentiranja, klasifikacije i objavljivanja sudske prakse.

U Vrhovnom sudu uspostavljeno je odjeljenje sudske prakse.

U budućem periodu, uz aktiviranje Pravosudnog informacionog sistema (PRIS), treba obezbijediti da se sve odluke, važne za sudsku praksu, objavljuju na web-sajtu Vrhovnog suda i publikuju na drugi način. Pozitivan primjer u ovom smislu je Upravni sud Crne Gore, koji na ovaj način objavljuje svoje odluke.

MJERA	NADLEŽNI ORGAN	OSTVARENO	ROK	NAPOMENA
Uspostaviti odjeljenje sudske prakse u Vrhovnom sudu.	Vrhovni sud	Godišnjim rasporedom poslova u Vrhovnom sudu Crne Gore određeno odjeljenje sudske prakse.	I kvartal 2008. kontinuirano	
Pripremiti u saradnji sa zastupnikom Crne Gore pred Evropskim sudom za ljudska prava izbor relevantnih odluka tog suda	Vrhovni sud i Zastupnik	Za ostvarenje ove mjere čeka se izbor zastupnika Crne Gore pred Evropskim sudom za ljudska prava	kontinuirano	

XI PRAVOSUDNI INFORMACIONI SISTEM

Programom rada Vlade Crne Gore za 2008. godinu predviđena izrada Informacije o sprovedenim i planiranim aktivnostima za uvođenje Pravosudnog Informacionog Sistema (PRIS), i to za III kvartal. Na osnovu ove informacije, uslijediće zaključci o daljim operativnim aktivnostima na realizaciji i ažuriranju PRIS-a, saglasno definisanim mjerama iz Akcionog plana. Zbog toga su pomjereni rokovi realizacije mjera iz Akcionog plana, u okviru strateškog cilja – jačanja PRIS-a.

MJERA	NADLEŽNI ORGAN	OSTVARENO	ROK	NAPOMENA
Izraditi inforamciju o procjeni spremnosti korisnika PRIS-a za implementaciju koja će obuhvatiti aktivnosti koje se moraju sprovesti od strane korisnika izabrane softverske kuće, presjek opreme koju treba kupiti i obuku koju treba sprovesti za pokretanje PRIS-a	Ministarstvo pravde i Sekretarijat za razvoj	Pripremljena informacija. Po pribavljenim mišljenima ulazi u Vladinu proceduru. Informacijom se definiše nastavak projekta na postojećem programskom rešenju dalja izvodljivost projekta i rizici. Programom rada Vlade za 2008 godinu usvajanje ove Informacije predviđeno za III kvartal 2008. U skladu sa tim vrši se i pomjeranje rokova iz Akcionog plana.	IV kvartal 2007 i I kvartal 2008.	Djelimično realizovano
Osnovati novo koordinaciono tijelo za završetak projekta PRIS-a sačinjeno od predstavnika korisnika, Sekretarijata za razvoj i izabrane softverske kuće.	Vlada CG	Predlogom zaključaka Informacije o sprovedenim i planiranim aktivnostima za uvođenje PRIS-a predviđeno je formiranja Savjeta za realizaciju projekta i operativnog tima za realizaciju neposrednih aktivnosti. U skladu sa Informacijom rok za realizaciju ove aktivnosti je definisan za III kvartal 2008 godine..	IV kvartal 2007.	Djelimično realizovano
Instalacija softvera PRIS-a na serverskoj infrastrukturi (storage system) koja se nalazi u Sekretarijatu za razvoj	Sekretarijat za razvoj i izabrana softverska kuća	Za potrebe PRIS-a nabavljena su dva Quard Core Intel servera neophodno je nabaviti još jedan aplikativni server čime se stvaraju preduslovi za postavljanje aplikativnog softvera na centralnoj lokaciji u Sekretarijatu za razvoj	I kvartal 2008.	Djelimično realizovano
Izrada WAN mreže za potrebe PRIS-a i nabaviti opremu i instalirati	Sekretarijat za razvoj	Ostvarena konekcija u okviru WAN mreže za 6 opština Podgorica, Bijelo Polje, Nikšić, Danilovrad, Kolašin i Žabljak.	I kvartal 2008.	Djelimično realizovano

neophodnu opremu za implementaciju WAN konekcije		Ostvarena WAN mreža u omogućava početak projekta		
Izrada LAN infrastructure – lokacije devet osnovnih sudova i konsolidacije internet postojećih mreža	Sekretarijat za razvoj	Prepoznate potrebe korisnika struktura objekata i neophodna finansijska sredstva za realizaciju druge faze aktivnosti koja se odnosi na neposrednu izradu LAN infrastructure.	I kvartal 2008.	Djelimično realizovano
Licenciranje Oracle platforme PRIS-a za potreban broj korisnika		Broj i struktura potrebnih licenci kao i okvir neophodnih finansijskih sredstava za njihovu nabavku određen u saradnji sa softverskom kućom koja je izradila programsko rešenje PRIS-a kao neophodna pretpostavka za potpisivanje ugovora između Vlade i ovlašćenog predstavnika Oracle. Još nije potpisan ugovor. Djelimično ostvaren.	II kvartal 2008.	
Implementacija softvera na lokacijama korisnika inicijalna obuka osoblja koja će biti korisnik softver ovlašć. osobe organa u kome se vrši implementacija i edukacija	Izabrana softverska kuća	Softver u ovom trenutku implementiran u Osnovnom sudu u Podgorici, Vrhovnom sudu, Upravnom sudu i Osnovnom sudu Žablak i Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija Spuž gdje je izvršena inicijalna obuka osoblja. Pripremljeni podaci o korisnicima sistema potrebni za postavljanje set up-a i otvaranja korisničkih naloga potrebnih za implementaciju i obuku na terenu u 4 opštine i to; Podgorica, Bijelo Polje, Kolašin i Danilovgrad. Obuka za nevedene institucije završena.	II kvartal 2008.	
Izraditi predlog izmjena i dopuna Uredbe o org. i načinu rada državne uprave kroz definisanje nadležnosti u dijelu održavanja PRIS-a (MUP u saradnji sa korisnicima organima i institucijama korisnika PRISa	Ministarstvo unutrašnjih poslova i javne uprave	Ministarstvo pravde kroz izmjene i dopune akta o sistematizaciji i unutrašnjoj organizaciji predvidjelo posebno radno mjesto za poslove Informacionog sistema (IS) u okviru Sudskog savjeta formirano odeljenje za IS kao i ZIKS-u. Uredba nije pripremljena	I kvartal 2008.	Nerealizovano
Pokretanje PRIS-a na svim korisničkim lokacijama i	Ministarstvo pravde, Vrhovni sud,	Urađena analiza svih neophodnih resursa za pokretanje PRIS-a neophodna za zajednički	I i II kvartal 2008.	Započeto

zaokruživanje PRIS-a	Vrhovni državni tužilac, Vijeće za prekršaje, ZIKS, Sekretarijat za razvoj i Hermes Soft Lab	izvještaj.Pokrenuta instalacije za 4 lokacije ali se sve funkcije sistema ostvaruju tek sa punom implementacijom.		
Izraditi analizu stanja i plana obuke neophodne za jačanje administrat. kapaciteta u cilju poboljšanja menadžmenta u pravosud. organima i ZIKS-u kroz korišćenje inform.tehnologije.	Centar za obuku nosilaca pravosudnih funkcija, Uprava za kadrove i korisnici PRIS-a	Urađena analiza stanja potrebno utvrditi plan.	I kvartal 2008.	Djelimično realizovano
Zaokružiti zakonsku regulative o elect. poslovanju u oblasti pravosuđa i državne uprave	Sekretarijat za razvoj	Donijet Zakon o elektronskom dokumentu. Zakon o elektronskom potpisu	2008-2009.	
Izrada posebne web stranice sa kontinuiranom, ažuriranom sudskom praksom u okviru web sita Vrhovnog suda	Vrhovni sud	Izrađena web stranica sudova sa sudskom praksom koja nije do kraja ažurirana.Ovi poslovi prelaze na Sekretarijat Sudskog savjeta u skladu sa Pravilnikom unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji istog	II kvartal 2008.	Djelimično realizovano
Formiranje e-mail adresara korisnika	Sekretarijat za razvoj	Ostvareno na sajtu Ministarstva pravde kod drugih korisnika aktivnost u toku	II kvartal 2008.	Djelimično realizovano
Objedinjavanje i centralizacija podataka, unos postojećih baza podataka i njihovo dalje redovno ažuriranje	Ministarstvo pravde, Vrhovni sud, Vrhovni državni tužilac, Vijeće za prekršaje	Objedinjena i centralizovana baza podataka dijela sudova	I i II kvartal 2008.	Djelimično realizovano
Standardizacija unosa podataka i štampanje dokumenata uz korišćenje adekvatnog jezika i pisma	Ministarstvo pravde, Sekretarijat za razvoj i izabrana softverska kuća i	Izrađeno programsko rešenje stvara prepostavke za korišćenje ove funkcije	II kvartal 2008.	
Mogućnost pristupa nosilaca pravosudne funkcije odlukama (drugih sudova) korišćenjem IT tehnologije bez mogućnosti izmjena	Ministarstvo pravde, Vrhovni sud, Vrhovni državni tužilac i vijeće za prekršaje	Odluke Upravnog suda CG elektronski su dostupne za sve korisnike i građane,odluke sudova koje koriste programsko rešenje dostupne su nosiocima pravosudne funkcije u okviru samih sudova	II kvartal 2008.	Djelimično realizovano

Efikasno i precizno praćenje rada korisnika PRIS-a sa korišćenjem IT tehnologije	Ministarstvo pravde, Vrhovni sud, Vrhovni državni tužilac i Vijeće za prekršaje	Izrađeno programsko rešenje stvara pretpostavke za korišćenje ove funkcije. Ova funkcija sistema se ostvaruje se sa punom implementacijom PRIS-a	II kvartal 2008.	Nerealizovano

STEPEN REALIZACIJE PLANIRANIH MJERA

Ovim izvještajem analiziran je stepen realizacije mjera koje su planirane za period od donošenja Akcionog plana (27. XII 2007. godine) do dana izrade Izvještaja (25. VII 2008. godine). Za ovaj period planirana je implementacija 121 mjera. Od ovog broja 71% ili 86 mjera predviđeno je kao jednokratna aktivnost, a 29% ili 35 mjera su kontinuiranog karaktera.

Realizovane su 42 jednokratne mjere (34,7%), a u kontinuitetu se realizuje 35 mjera, što znači da je realizovano 77 mjera ili 63,63%. Stoga se može govoriti o zadovoljavajućem stepenu realizacije mjera u prvom izvještajnom periodu.

Djelimično je realizovano 35 mjera, odnosno 29%, a nerealizovano 9, odnosno 7,5% mjera.

Broj realizovanih, djelimično realizovanih i nerealizovanih mjera po strateškim ciljevima je sljedeći:

CILJ	REALIZOVANE I KONTINUIRANE MJERE	DJELIMIČNO REALIZOVANE MJERE	NEREALIZOVANE MJERE	UKUPNO
Jačanje nezavisnosti i samostalnosti pravosuđa	12	5	-	17
Jačanje efikasnosti pravosuđa	14	3	-	17
Jačanje dostupnosti pravosudnih organa	2	1	1	4
Jačanje javnog povjerenja u pravosuđe	1	-	1	2
Edukacija u pravosudnim organima	12	1	2	15
Jačanje međunarodne i regionalne pravosudne saradnje	9	2	-	11

Alternativno rješavanje sporova	4	-	-	4
Borba protiv kriminala, posebno korupcije, terorizma i organizovanog kriminala	11	2	2	15
Zatvorski sistem	9	8	1	18
Sudska praksa	2	-	-	2
PRIS	1	13	2	16
UKUPNO	77	35	9	121

Mjere iz poglavlja **“Jačanje nezavisnosti i samostalnosti pravosuđa”** koje su ocijenjene djelimično realizovanim, odnose se uglavnom na rad Tužilaštva i nijesu potpuno realizovane, jer je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državnom tužiocu (“Sl. List Crne Gore”, br. 40/2008) stupio na snagu 5. jula 2008. godine, a odnosne mjere su definisane radi implementacije tog zakona.

U dijelu koji se odnosi na postizanje strateškog cilja **jačanja efikasnosti pravosuđa**, posebnu pažnju zavrjeđuje donošenje ZKP-a i implementacija Zakona o notarima. Neophodno je intenzivirati aktivnosti na realizaciji ovih mjera.

Kada je riječ o **jačanju dostupnosti pravosudnih organa**, neophodno je ubrzati aktivnosti na izradi Nacrta zakona o zaštiti od nasilja u porodici in a izradi analize postojećeg stanja zgrada pravosudnih organa i njihove opremljenosti kancelarijskom i drugom opremom.

U okviru strateškog cilja **edukacije u pravosudnim organima**, preporučuje se da Sudski i Tužilački savjet obezbijede mehanizme nadzora nad sprovođenjem edukacije i analize administrativnih kapaciteta Centra za edukaciju nosilaca pravosudnih funkcija, kao i razmotri mogućnost izmještanja Centra iz nadležnosti Vrhovnog suda.

Kada se sagleda stepen realizovanih mjera na polju **jačanja međunarodne i regionalne pravosudne saradnje**, evidentno je da treba ojačati kapaciteta Ministarstva pravde za rad u ovoj oblasti.

U okviru strateškog cilja **borbe protiv organizovanog kriminala i korupcije**, tri mjere su djelimično realizovane, s obzirom na to da se odnose na zakone o potvrđivanju konvencija Savjeta Evrope, koji su u skupštinskoj proceduri. Nijesu realizovane mjere kojima je definisana obaveza publikovanja prihvaćenih

evropskih konvencija, što treba učiniti u skorijem vremenu. Takođe se preporučuje da se u okviru plana implementacije novog ZKP-a predvide potrebne nabavke neophodne opreme za rad pravosudnih organa u ovoj oblasti.

U oblasti **zatvorskog sistema** učinjen je značajan napredak na proširenju zatvorskih kapaciteta i rješavanja problema prenatrpanosti, ali je neophodno intenzivirati dalje zacrtane aktivnosti na adaptaciji, rekonstrukciji i izgradnji predviđenih zatvorskih objekata.

Kada je u pitanju **Pravosudni informacijski sistem - PRIS**, ove godine Vladi će biti dostavljena informacija o stanju i mogućnostima njegovog uspostavljanja. Biće predloženi zaključci, čijim izvršenjem bi se ostvarile aktivnosti definisane Akcionim planom.

REALIZOVANE NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI

JAČANJE NORMATIVNOG OKVIRA	JAČANJE INSTITUCIONALNOG OKVIRA
- Donijet Zakon o sudskom savjetu - Donijet Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima - Utvrđen Predlog zakona o državnoj imovini - Donijet Zakon o zaštiti prava na suđenje u razumnom roku - Donijet Zakon o obligacionim odnosima - Pripremljena radna verzija Nacrta zakona o zaštiti od nasilja u porodici - Donijet Zakon o ratifikaciji Konvencije Savjeta Evrope o suzbijanju terorizma - Donijet Zakon o ratifikaciji Konvencije o borbi protiv trgovine ljudskim bićima - Utvrđen Predlog zakona o ratifikaciji: Konvencije o pranju, istrazi, oduzimanju i konfiskaciji sredstava stečenih na nezakonit način o i finansiranju terorizma i Konvencije o sprječavanju terorizma - Donijet Poslovnik sudskog savjeta - Donijet Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Sekretarijata Sudskog savjeta - Donijet Kodeks sudijske etike	- Konstituisan Sudski savjet - Obezbijeđena budžetska sredstva i kancelarijski proctor za njegov rad - Obrazovana radna tijela Sudskog savjeta (Komisija za izbor sudija, Disciplinska komisija, Komisija za normativne poslove...) - Uspostavljen Centar za posredovanje - Imenovan direktor Sekretarijata Sudskog savjeta i u toku je ekipiranje Sekretarijata - Donijeti godišnji planovi i programi edukacije nosilaca pravosudne funkcije - Obuka se sprovodi u skladu sa utvrđenim planovima i programima - Izgrađeni zatvorski objekti (Paviljon D, objekat za izvršenje kazni osuđenih stranaca, maloljetnika i žena i objekat za kratkotrajne kazne - Dosljedno se sprovodi program rješavanja zaostalih predmeta (smanjeni zaostaci iz ranijih godina za oko 43%)